

یهکه مین رۆژنامهی کوردی تایبەت بە کۆمپیوتەر و ئینتەرنێت

www.c4kurd.com

C4Kurd
A weekly Publication on
Information Technology

No. (1)
First Year
Sep. 18 2007
Tuesday

سێ فۆر کورد

www.c4kurd.com

نرخ (500) دینارە

ژمارە (1) سالی یەكەم سێ شەممە 2007-09-18

هەفتەنامهیهکی نەهلییه تایبەتە بە بواری تەکنەلۆژیای زانیاریهکان — بەشیۆهیهکی کاتی دوو هەفتە جارێک دەردهچێت

چارەسەری فایرۆسی (AutoRun) تەنھا بە دوو کلیک

مایکروسۆفت دەیهوێت

بەشی گەرانێ یاهوو بکریت

Microsoft

بۆ جارێکی ترو هەولدانێکی تر کۆمپانیای زەبەلاحی مایکروسۆفت هەستا بە گفتوگۆ لەگەڵ کۆمپانیای یاهوو بۆ کرینی بەشی گەرانێ یاهوو. کە ئەمە جاری یەكەم نیه ئەم کۆمپانیایە ئەیەوێت ئەم بەشی یاهوو بکریت و تاكو بتوانیت لە پێشبرکێ لەگەڵ گۆگل بگاتە ئەنجامێکی باش. ئەوێ باس ئەکریت هەتا ئێستا مایکروسۆفت نامادەیه کە بری 50 ملیار دۆلار بداتە کۆمپانیای یاهوو بە تەنھا کرینی بەشی سێرچەکە ی

کیبۆردێک بە 1500 دۆلار

یەکنێک لە کۆمپانیای بە ناویانگەکان هەستاوە بە دروستکردنی کیبۆردێکی زۆر سەیرو سەر سوھینەرۆ بە داھێنانێکی نوێو کە تا ئێستا نەکراوە. ئەویش بە دروستکردنی کیبۆردێک ئەم تایبەتمەندیانە یەهیه:

کیبۆردەکە بە پێی ئەو بەرنامەیهیهی ئیشی پێ ئەکەین رەنگەکە ی ئەگۆریت، واتە ئەگەر تۆ یاریەک ئیش پێ بکەیت ئەو دوگمەکانی کیبۆردەکە تایبەت ئەبێت بەو یاریە لە رەنگ و شیۆی دوگمەیدا. کاتیک زمانێک هەل ئەبژێریت بۆنمۆنە عەرەبی ئەو هەموو دوگمەکانی سەر کیبۆردەکە ئیئیتە عەرەبی هەرۆها بۆ هیئندی و چیینی و زمانەکانی تریش بە هەمان شیۆ ئەگۆریت.

ئەو کۆمپانیایە بریاری داوہ لە مانگی یانزیی ئەمسال 400 دانە بەرھەم بەیئیت و هەر یەکەیان بە 1536 دۆلار بفرۆشیت □

فایرۆس یەکنێک لەوکیشە گەورانێ توشی هەموان ئەبێت، بۆیە هەمیشە پەنمان بردوہ بۆ ئەنتی فایرۆسی باش و گونجاو، بەلام ئەوێ جینگە ی تی راسمانە لەم ماوہیە فایرۆسیکی تازە ی بێزارکەر پەیدا بووہ کە پارتییشی هاردەکەت بە ئۆتۆرەن تیک ئەدات و ناتوانی بە دەبێ کلیک بیکەیتەوہ، واتە ئۆتۆرەنیک لە ناو هاردەکەت دروست ئەبێت. لەگەڵ ئەوہش ئەنتی فایرۆسەکانی ئێستا ناتوانیت ئەو فایرۆسە لا ببات و کۆمپیوتەرەکەت پاک بکاتەوہ.

بەلام بۆ ئەم مەبەستە بەرنامەیهیهکی زۆر بچوک هەیه کە بە تەنھا کلیک کردن لەسەری هەموو ئەو فایرۆسانە ئەسرتەوہ کە لە ناو هارد دیسکی کۆمپیوتەرەکەت هەیه. ئەگەر ئەو فایرۆسە توشی فلاش میمۆری بوو بوو ئەو ئەتوانی ئەو بەرنامە کۆپی بکەیتە ناو فلاشەکەت و ئەوکات کلیک لەسەری بکەیت بۆ پاک کردنەوہی فلاش میمۆریەکە.

بۆ دەست خستنی ئەو بەرنامەیه ئەم لینکە بکەرۆہ. www.c4kurd.com/pro/auto.zip

لەیهک کاتدا لە یاهوو و ئە

گۆگل بگەری

سایتێکی نمونەیی و ئاسان کراوئەوہ بۆ ئەو کەسانە ی ئینتەرنێت بەکار ئەهێنن و ئەیانەوێت بە هۆی گەرانەوہ سوڈی زیاتر وەرگرن.

سایتی www.gahooyoogle.com بە شیۆهیهکی جوان دروستکراوہ و کاتیک بۆ وشەیهک دەگەریت لەیهک کاتدا لە هەردوو سایتی یاهوو و گۆگل دەگەریت □

ئیف بی ئای 28 ھاوالاتی چینی دەستگیر دەکات

لەو هەلمەتە ی کە ئیف بی ئای ئەمریکی بە ھاوکاری حکومەتی چین کردی بۆ دەستگیر کردنی ھاکەرەکانی ئەو وڵاتە هەستان بە گرتنی زیاتر لە 28 ھاوالاتی کە هەستان بە کراک کردنی پرۆگرامەکانی کۆمپیوتەر و فرۆشتنیان بە بری زیاتر لە دوو ملیار دۆلار .

لەم هەلمەتە توانیان دەست بەسەر زیاتر لە 290 ھزار سیدی کراک کراو بەرگن کە نرخەکانیان نزیکە ی پێنج سەد ملیۆن دۆلارە. زۆریە ی بەرھەمەکانی مایکروسۆفت کراک کراو بە نرخێکی کەمتر ئەفرۆشرئەوہ. وڵاتی چین لە سەدا ھەشتاو دووی ئەو پرۆگرامانە ی کە بەکاری دەهێنن نا یاساییین و ئەو وڵاتە بە ناوبانگە لە بەکارھێنانی بەرنامە ی کراک کراو، هەرۆکو کوردستانی خۆمان باوہریان بە کۆپی رایتی هیچ جۆرە پرۆگرام و گۆران و فیلم .. ھتد نیه و هەمووی بە خۆرای و کراک کراو بە دەست ئەهێنن. کە ئەمە بۆتە هۆی نیگەرانێ زۆریە ی کۆمپانیایکانی جیھان □

گۆگل (دەبێ کلیک) ی کری

دوای کێبکێیەکی توند لە نیوان کۆمپانیای مایکروسۆفت و گۆگل لەچەند رۆژی رابردوو، گۆگل توانی ئەو کێبکێیە بباتەوہ کۆمپانیای دەبێ کلیک بە بری 3.1 ملیار دۆلار بکریت. ئەم برە پارەیهش زیاتر بوو لە سایتی You tube کە برەکە ی لەم کەمتر بوو لەگەڵ ئەوہشدا پارە ی دەبێ کلیک بە نەقدی درا.

ئاگاداری ھاری پوتەر جن

رەنگە ھاری پوتەر لای ھەموان ناسراو و دیار بێت و زۆرمان بە دوای ھوآلی ئەو فلیمە ئەفسانەییە بکەوین، جا ئەگەر ھەوآلەکە باس لە مردنی ھاری پوتەر بکات؟!

لەم ماوہیە دوای دەرچونی بەشی پێنجەمی ئەو فلیمە ئیمەیلێک پەیدا بوو کە ھەلگری فایرۆسیکی بەھێزە باس لەوہ ئەکات کە ھاری پوتەر مردوہ ھەوآلەکەش بە لینکێک پێت ئەدات یاخوہ بە وێنەیکە کە تۆ کلیک بکەیت لەسەری و ئەوکات فایرۆسەکە ئیشی خۆی ئەکات □

دەستپێک

سێ فۆر کورد بۆ؟

سەرەتا پیرۆزیایی لە خۆمان و خۆنەرانێ نازیز دەکەین بە بۆنە ی دەرچونی یەكەم رۆژنامە ی زانستی و تایبەت بە بواری تەکنەلۆژیای زانیاریەکان کە ئومیدەوارین بەشیک بێت لە زیاد کردنی خەرمانی رۆژنامەگەری کوردی و بتوانین بە پێی توانا خزمەتی زیندووترین بواری ژبانمان بکەین.

بێگومان ھەنگاو ھەلئان بۆ ئەم کارە ئاسان نیوہ ئیمەش وەکو چەند کەسانێکی شارەزا لەم بواردەدا پێمان باش بوو ھەفتەنامەیهیهکی لەم شیۆهیه دەر بکەین، تاکو ھەفتانە بە ئیوہی نازیز شاد بێن و تازە ترین ھوآلی زانستی و تازەترین بەرنامە ی پێوست و چارەسەری کێشەکانی ئەم بواردتان پێشکەش بکەین کە بێگومانین زۆریەمان پێوستمان بەم جۆرە زانیاریانە ھەیه کە بە زووی بە دەستمان بگات.

سێ فۆر کورد درێژکراوہی سایتی سێ فۆر کوردە کە سێ سأل زیاترە خزمەتی میوانانی ئەکات، بە ھوآلی تازو بەرنامە ی پێوست و زۆر بواری تری فێرکردن، وامان پێ باش بوو جگە لەوہی بە ھۆی سایتەکەوہ خزمەت دەکەین بتوانین بە رۆژنامەش بیخەین بەر دەست ئیوہی نازیز.

بە ھەستپێکی لێرسراوہیوہ دەستمان داوئە ئەم کارە کە بێگومانین رۆژنامەگەری کوردی لەم قۆناغەدا پێوستی بە ھەبوونی رۆژنامەیهیهکی تایبەت بە بواری تەکنەلۆژیای زانیاریەکان ھەیه تاکو لەگەڵ بڵاوبوئەوہی ئەم زانستە و عەوآلبوونی زۆریکمان بۆ ئەسواری ئەمە تینو شکیئەرنیک بێت ھەم بۆ ئیمەو ھەم بۆ ئیوہ.

ئەوہی گرنگە لەلامان ھەرۆکو لە تایتلی سایتەکەمان نوسیومانە (سێ فۆر کورد ھی ھەموانە و بە ھەموانەوہ جوانە) ھەفتەنامە ی سێ فۆر کوردیش ھەمان دروشمی ھەیهو بە ئیوہوہ دەتوانین زیاتر خزمەت بکەین و بە ئیوہوہ دەتوانین لە سات و وختی خۆیدا بە یەک بگەین و کاروانی خزمەتەکەمان بەر دەوام بێت و ھەمیشە چارەسەرکەری کێشەکانی ئەم بواردتان بێن و قوتابخانە ی فێرونی زیاتر و بە ھوآل و وتاری ئەکادیمی ھەموان سوڈ مەند بکەین.

بە شیۆهیهکی کاتی دوو ھەفتە جارێک دێینە خزمەتتان تا ئەوکاتە ی زیاتر بە ئیوہ ئاشنا دەبێن و بە بابەت و نوسینی ئیوہ شاد دەبێن. بەو ئومیدە ی بتوانین ئەم ھەنگاوەمان جینگە ی رەزامەندی ئیوہ بێت و بە ھەموانەوہ بتوانین بەردێک بخەینە سەر کاری رۆژنامەگەری زانستی بواری تەکنەلۆژیای زانیاریەکان □

نۆکیای N95

نۆکیای ئین 95 بە شیۆهیهکی زۆر پێشکەوتوو کەوتە بازاروہ کە زۆریک لە وڵاتان ترسیان لێ نیشتوہ بە ھۆی بەھیزی ئەم موبایلە لە زۆر بواری جاسوسی و ھاککردن و خێرا گواستەوہی زانیاری. لە تایبەتمەندیەکانی ئەم موبایلە ئەمانەن: زۆر خێرایە لە وەرگرتنی شەبەکوہ ئەگەر شوئیک تەشویشی تیا بێت ھەر وەرئەگیریت. خێرای گواستەوہی زانیاری (10) ئەوئەندە ی نەوہی سێھەمە بە توانای سێ میگا نیوہ لە چرکەیکدا. دەنگ و رەنگی زۆر بەھیزە و بەشیۆهیهکی زۆر ساف ئەتوانیت تۆماری بکەیت. ئەتوانیت شوئەکان بناسیتەوہ کە زیاتر لە 15 ملیۆن شوئنی تێدا یە. میمۆری ناوہکی خۆی 160 میگاہیە و ھەتا دوو گینگاش میمۆری دەرەکی وەر دەگریت. کامێراکە ی 5 میگا پیکسەل بە 20 ئیکس □

چۈن دروست بوو؟

■ ھېمان فاتح

كەسمان نىيە ياهو نەزائىن چىيەو چ ئاستىكى ھىيە لە نىو سايتەكانى جىھاندا؟! چ لە بواردەكانى خزمەتگوزارى چ لە بواری ئىمەيل و بازگانی، يىگومان ھەتا ئىستا يەكەم سايتە لەسەر ئاستى جىھان بەپىي رىزبەندى سايتى جىھانى ئەلېكسا، ئەم بەكەمىيەشى لە سالانى رابردووه داگير كردهو تا ئىستا ھىچ سايتىكىتر نەتوانووه بىتتە يەكەم سايت لەسەر

ئاستى جىھان و زياتر لە 250 ملیون ئەندامى ھىيە رۆژانە بە ملیونان جار دەكرتتەو و يەكەم سايتە كە زۆرتىن بەكارھىنەرى ھىيە لە ناردن و وەرگرتى ئىمەيلداو ھەتا ئىستا زياتر لە 11 ھەزار فەرمانبەرى ھىيە لەسەرئاستەرى ئەمرىكاو ئەو ولاتانەى تر كە بىنكەى ئەم كۆمپانىيەى تىدايە و سالانە زياتر لە 1.9 مليار دۆلار قازانجى ھىيە بە بەردوامى كە ئەمە رۆژبەرىكى زۆر بەرزە بۆ ياهو و بۆ ئەو ماوھە كەمەى كە خزمەت دەكات لە بواردەكانى تەكنەلۆژىيەى زانبارەكان.

بۆيە جىگەى وەستان و تېرامانە بزائىن ئەم سايتە گرنگ و بەناوبانگە چۆن دامەزرادە و سەرەتاكانى چۆن دەست پىكراو كە يىگومان بەندىكە بۆ ھەموو ئەو كەسانەى دىيانەوئىت سەرگوتەن بە دەست بەيئىن.

ئەوھى لەسەرەوھە باسماكرد زۆرمان دەيزانېن رۆژانەش سايتەكەمان بەكارھىناوھە و گۆممان لىبەو كە چەندە خزمەتگوزارى باشى ھىيە، بەلام كەممان دەزائىن ئەوھى كە ئەم سايتە كچ دروستى كردهو و چۆن لەسەرەتاوھە دروستكراوھە!؟

لە يەنايرى سالى 1994 ھەردوو لاوى گەنج (جىزى يانگ) و (دەيفىد فىلو) كە تازە لە زانكۆى ستانفورد لە بەشى ئەندازىيەى دەرچووبون ھەستان بە دروستكردنى سايتىك بە ناوى Jerry's Guide to the World Wide Web

كە تەنھا رېبەرىك بوو بۆ دانانى سايتى تر، واتە رېبەرى سايتەكانى تىداووبو و ھەولياندەدا كە زۆرتىن سايتى تىدا جىگە بكەنەوھە.

بەلام لە ئەپىرلى ھەمان سال واتە لە 1994 ناوھەيان گۆزى بۆ ياهو. ناوھەشى لە رۆمانى (جالقەھرى جوناسا سويفت) وەرگىراوھە كە ياهو ناوى ئەو كەسە گىلانە بووھە لە رۆمانەكە كە كەسانى زۆر زىرەك كۆنترۆلېان كردهوون.

تاوھەكو جىبابكرتتەوھە لە صاصەكە. لەسەرەتادا سايتەكە تايبەت بوو بە گەرەن و ھەندىك كارى سادە بەلام رۆژ بە رۆژ بەرەو پىش دەچوو تا لە سالى 1997 ھەستا بە كرىنى كۆمپانىيەى Four11 كە تايبەت بوو بە ئىمەيل و ناوھەكى گۆزى كردى بە Yahoo Mail ھەروھەا كرىنى كۆمپانىيەى ClassicGames.com كردى بە Yahoo Game . كاتىك ھەستان بە كرىنى ئەو بەشانە تەنھا يەك ملېون دۆلارېان ھەبووھە ماوھى تەنھا 13 مانگدا ھەستان بە فرۆشتىنى 2.6 ملېون پشك لە ياهو كە ھەر پشكىك بە 13 دۆلار دەفرۆشرا.

ياھو رۆژ بە رۆژ كۆمپانىياو سايتى ترى دەكرى و كۆمپانىياكەى خۆى پىفراوانتر و دەولەمەندتر دەكرد. پاشان ھەستا بە كرىنى ھەردوو سايتى بە ناوبانگى گەرەن AltaVista , AlltheWeb

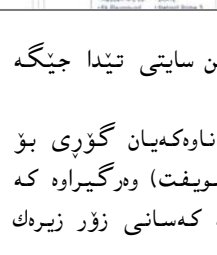
كردنى بە گەرەن ياهو. يىگومان لە گەل ئەو ھەموو سەرگەوتنەنەى ياهو بە دەركەوتنى سايتى گۆگل زۆر كىشە بۆ ئەم سايتە و بە يەكەم مانەوھى خزمەتگوزارىيەكانى دروستبوو.

كاتىك گۆگل ھەستا بە دانانى ئەو ئىمەيلە كە ئىستا ھەيەتى، ياهو بۆ ركبەرەكى كردنى ھات قەبارەى ئىمەيلەكەى زىادكرد جگە لەوھى چاتكردنى تەنھا لە ياهو ماسنجرەوھە گواستەو بۆ تىكەلكردن لە گەل چاتى ھۆتەيل.

ياھو تەنھا ئىمەيل و چاتى نىيە بەلكو پىشەنگە لە بواردەكانى خزمەتگوزارى (گەشتوگوزار، تەلەفونى، تەكنەلۆژى، كەشەوھەوا، ھەوا، مۇسقىقا، سايتى تايبەت بە مندا، پىدانى سايتى خۇرايى، تايبەت بە ئۆتۆمبىل، تەلەفونكردن لە رىگەى ئىنتەرنەتتەو.. و زۆر شتى تر

خاوەنى بابەتەكان ھەموو ئەوانەن كە بابەت دەتيرن و توش دەتوانى بىتە ويكىپىدك و بابەت بنىزى و دەستكارى بابەتەكان بكەيت، ئەگەر ھەلەيەكت بىنى لەناويدا ئەوا تۆ زۆر بەئاسانى دەتوانى ھەلەكە راست بكەيتەوھە و ئەمە ئاسانترىن ھۆكارە بۆ سەرخستىن و مانەوھى ئەم پرۆژەيە. جىي گوتتە ھەر لەم پرۆژەدا ئەگەر دلبيا نەبويت لە راستى و دروستى وشەبەك ئەوا دەتوانى بىخەيتە خانەى (گفتوگۆ)اوە كە خەلكىتر لەوى يارمەتت دەدەن بۆ چاككردنى ئەو ھەلەيە.

يىگومان لىزەدا پرسبارك دىتتە نارواھ ئايا ئەو ھەموو بابەتەنە و ھەموو خەلكە بەشدارن تا چەندىك نويسىنەكان و سەرچاوەكان راستن و شتى ھەلەى تىدانىيە؟! لىزەدا وەلامىكى ئاسان ھىيە ئەوئىش لەبەر ئەوھى ئەو ھەموو خەلكە بەشدارن و ھەمووان سەردانى دەكەن و ھەمووان ئەگەر ھەلەيان بىنى ئەو راستى دەكەنەوھە بۆيە زۆر جار ناھىلرېت ھەلە رووبدات، لە گەل ئەوھى زۆر جار كىشە دروست دەبىت بۆ ويكىپىديا

ويكىپىديا بناسە

سايتى ويكىپىديا يەكئىكە لە سايتە ھەر بە ناوبانگەكانى جىھان كە رىزبەندى نۆيەمە لە دواى سايتى ياهو گۆگل و مايكرۆسوفت...ھتد.

ويكىپىديا وەكو مەوسوعەيەكى جىھانى پر لە بابەت و دەولەمەند ناسراو و رۆژانە بە ھەزاران بابەتى بە زۆربەى زمانەكانى جىھان تىدا بلاودەبىتتەوھە.

لىزەدا ھەز دەكەين سەبارەت بەم سايتە بە ناوبانگە جىھانىە باسكتان بۆ بكەين كە ھەر چىيەكت ويست لەوى دەستت دەكەوئت.

(ويكى) بە ماناى يەكئىك لە سىستەمە بەرئۆبەردنەكانى سايت دىت لە تۆرى ئىنتەرنەتدا، بەلام تايبەتمەندىيەكەى ئەم سىستەمى بەرئۆبەردنە ئەوھى كە ھەموو كەس دەتوانىت بابەتى تىدا بلاو بكاتەوھە و دەستكارى بابەتەكان بكات.

جىي ئامازە بۆ كردنە كە سايتى ويكىپىديا پرۆژەيەكە بۆ بەرھەمھىنانى مەوسوعەيەكى ئازاد و ورد و گشتگير. ئامانجى دروستكردنى ئەم سايتە ئەوھى كە بىتتە مەوسوعەيەكى گەورە بەھىز كە ھەموو كەس ئەو زانباريانەى ھىيەتى بە ئازادى بىخاتە نىو سايتەكەوھە. ووشەى wiki لە دورگەى ھاواى ھاتووه و پىداكەش لە ووشەى ئىنسانىكلۆپىداوھە ھاتووه.

OPEN

تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان ياخود (ئاي تى) چىيە؟

■ بەرئۆبەرى نووسىن

دوئىنى جىھان بچوك بوو بە سانايى بەرئۆدەبرا ، زانبارىيەكان كەم بوون بەرئۆبەردىيان ئاسان بوو، بەلام ئەمەرىق زانبارىيەكان لە ژمارە ناين، گواستەنەويان و چارەسەرگردىيان ئاسان نىيە بۆيە پىوستى بە تەكنەلۆژىيەكى تازە ھەبوو بۆ چۆنىيەتى بەرئۆبەردن و رىكخستىنى لىشاوى زانبارىيەكان لە سەرئاستەرى جىھان، ھەر بۆيە تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان ھاتە ئاراوھە.

ئەمەرىق تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان بووتتە بزۆنەرىكى سەرەكى بەرئۆبەردنى گشت بواردەكانى پىشەسازى و ئابورى و تەكنەلۆژى ... ھتد. گرنكترىن ئامىر كە دەچىتتە بواردەكانى تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان كۆمپىوتەرە و ئەو پرۆگرامانەى كە لەناويدا كاردەكەن. گرنكى تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان لە سەردەمى ئىستاماندا ئەوھندە زۆرە بۆيە زۆرىك لە ولاتان ئىستاكە وەزارەتى تايبەت بە تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكانيان دامەزراندووه، ئەمەو سەرەراى چەندىن رىكخراو و كۆمەلەو زانكۆى تايبەت بەم زانستە نۆيە.

دپارە تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان پىناسەى زۆرى بۆ كراوھە من لىزەدا ئەو پىناسە گشتگيرە دەخەمە روو كە (كۆمەلەى ئەمەرىكى بۆ تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان Information Technology Association of America (ITAA) كروىيەتى:

1- كورتكراوھى (Information Technology) يە بەواتاى تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان كە ئەمىش برىتتە لە دپراسەكردن و نەخشەدانان (Design) و گەشەپىدان و جىيەجىكردن و بەرئۆبەردنى ئەو سىستەمانەى زانبارى كە پشك بە كۆمپىوتەر دەبەستەن بە بەشدارى ھەردوو بەشى سەرەكى پارچەكانى ھاردوئىرى كۆمپىوتەر و پرۆگرامەكانى.

2- تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان ئەم بواردەى خواروھە دەگرىتتەوھە: 1- ھەموو پارچە ھاردوئىرىيەكانى كۆمپىوتەر.

2- ئەو پرۆگرامانەى كۆمپىوتەر كارى پىدەكات.

3- ئەو تۆر (Network) و پارچانەى كۆمپىوتەرەكان بە يەكەوھە دەبەستەنەوھە.

4- ئامرازەكانى پاراستنى ئاسايش (Security) كۆمپىوتەر كە كۆمپىوتەر دەپارزىن لە ھاك كردن و توش بوونى بە فايرۆس و ... ھتد.

5- تۆرەكانى ئىنتەرنەت.

6- تۆرەكانى تەلەفون و مۆبايل.

7- سىستىمى دپارىكردنى شوئىنى جىھانى (GPS) ...ھتد

بەم دوايىنە چەمكى تەكنەلۆژىيەى زانبارىيەكان ھەولى فراوانكردنى زياترى بۆ دراوھە بۆ ئەوھى بەشەكانى گەياندىنىش لەخۆ بگرىت بۆيە ھەندى كەس ناوى دەبەن بە (ICT) (Information & Communication Technology)

دپارە لە كوردستانى خۇشماندا لەم چەند سالەى دوايى گرنكىيەكى تايبەت دراوھە بەمبارە گرنگە و ئىستاكە كۆلپىز و سەنتەرى تايبەت بەمبارە كراوھتەوھە كە سالانە دىيان قوتابى و خۇشندكار پىسپۆرى لەمبارە وەردەگرن، ئەمە و سەرەراى ناردنە دەروھى فەرمانبەرانى ھۆكۆمەت بۆ بىيىنى كۆرسى تايبەت بەم بارە □

ھەفتەنامەى (سى فۆر كورد) مۆلەتى ياسايى لە وەزارەتى رۆشنىيەرى وەردەگرىت

مژدە بە خوئىنەرانى (سى فۆر كورد) دەدەين كە ھەفتەنامەكەمان مۆلەتى ياسايى لە وەزارەتى رۆشنىيەرى ھۆكۆمەتى ھەرىكى كوردستان وەرگرتووه بە پىي فەرمانى وەزارى ژمارە (6229) لە 2007-9-13 ، مۆلەتى ژمارە (764) ي پىدراوھە.

ئەوئىش زۆر كەس دىت قسە بە ئاينەكان دەلېن بۆ نمونە موسلمانەكان قسە بە جولەكەكان دەدەن بە پىچەوانەوھە جولەكەش وتارى دژ بە ئىسلام و موسلمانان بلاودەكەنەوھە بۆيە دواى راست كردنەوھى بابەتەكە و ئەو وتارانەى تايبەتن بەو بواردەستكارى كردنى زەحمەت دەبىت و ئەو كەسانە كە دىيانەوئىت ئازوھە بىنئەوھە دەريان دەكەن و ناھىلن بەشدارى بكەن ياخود ئەو بەشەى ويكىپىديا چاك بكەن.

ويكىپىديا لە 10ى ئەم مانگە ناھەنگى گىرا بە بۆنەى دانانى وتارى ژمارە دوو ملېون تەنھا لەبەشى ئىنگلىزىدا ھىيە، ئەگەر سەيىرى بەشەكان و زمانەكانىتر بكەين ئەوھە ھەرىكەيان زياتر لە 25 ھەزار بابەتى تىدايە.

لىزەدا دەبىت ئامازە بكەين بەوھى كە بەشىكى تايبەت بە زمانى كوردىش كراوھتەوھە و زۆر بابەتى تىدايە و بە زمانى شىرىنى كوردى نوسراوھە بە ھەردوو شىوھى لاتىنى و سۆرانى.

توش دەتوانى لە بەشى كوردى بابەت بنىرېت و زۆر بە ئاسانى لە گەورەترىن مەوسوعەى جىھاندا بابەتى خۆت بىيىنى.

ئەمە لىنكى سەردكى ويكىپىديايە www.wikipedia.org لىنكى ويكىپىدياش بە زمانى كوردى ku.wikipedia.org

www.cakurd.com

سایتی چەند وەزارەتییکی ھەرێمی کوردستان

حکومەتی ھەرێمی کوردستان
www.krg.org
ئەم سایتە سایتی رەسمی حکومەتی ھەرێمی کوردستانە و ھەموو ھەوالەکانی حکومەتی ھەرێم لە خۆ دەگرێت.

وەزارەتی بازرگان
www.kurdistanmot.com
سایتی تاییبەت بە وەزارەتی بازرگان و جگە لە ھەوالەکانی بازرگان لە کوردستان رۆژانە نرخێ شتومەکی تێدا بلاو دەکرێتەو.

وەزارەتی کاربە
www.krgelectric.org
ھەموو ھەوالەکانی وەزارەتی تێدا و ھەول دەدرێت رۆژانە بواری کاربەیی ھەرێمی تێدا بلاو بکێتەو.

وەزارەتی داد
www.dad4kurdistan.com
سایتی وەزارەتی داد جگە لە ھەوالەکانی وەزارەت ھەموو ژمارەکانی گۆفاری وەفایعی کوردستانی تێدا بلاو دەکرێتەو.

وەزارەتی گەیاندن
www.moc-krg.com
ئەم سایتە بابەتی زانستی تاییبەت بە گەیانندی زۆری تێدا و گۆفاری گەیانندی دانراوە.

وەزارەتی وەرز و لاوان
www.mosy-krg.org
ھەموو ھەوالی وەرز و رەسمی لە کوردستان لەم سایتە وەزارەت دەست دەکەوێت.

وەزارەتی پەرورە
www.kurdistanmoe.org
سایتی رەسمی وەزارەتی پەرورە حکومەتی ھەرێمی کوردستان.

وەزارەتی ژینگە
www.zhenga.net
ھەموو ھەوالیکی ژینگەیی کوردستانی و جیھانی تێدا، جگە لەوەی دیدارەکانی وەزیری تێدا.

وەزارەتی مافی مرۆف
www.mohrkr.org
لەم سایتە وەزارەتی مافی مرۆف چالاکەکانی وەزارەتی تێدا جگە لە ھەوالەکانیان کە ھەمووی بە فایلی پی دی ئێف دانراوە.

وەزارەتی کارو کاروباری کۆمەڵایەتی
www.kurdistan-molsa.com
ئەم سایتە سایتی فەرمی وەزارەتی کارو کاروباری کۆمەڵایەتی یە کە ھەوال و چالاک و راپۆرتەکانی وەزارەتی تێدا بلاو دەکرێتەو.

بەکوردی کردنی تەکنەلۆژیا گرنجیەکی لەچی دایە؟

■ ھەردەوان نەقشبەندی

بەھیبوای ئەم چوونە ژوورەوھە بۆ نیو جیھانی تەکنەلۆژیا و سیستەمی جیھانی دەرگای زۆرتر بە رووی گەلەکەمان بکاتەو چونکە ئێمە کۆمەڵێک بنەمامان ھەیە کە رینگە خۆشکەرە بۆ ئەوی زیاتر و قوڵتر بچینە نیو دنیای شارستانی و زانست و تەکنەلۆژیا بۆ ئەوی بچینە نیو ئەم دنیایە کە تواناکی کوردو کۆمەڵگای کوردی زیاتر و فراوانتر بکات. بۆیە دەخوازێ ئەم ھەنگاوە درێژە ھەبێ کۆمپیوتەریش بکێتەو و داھێنانیش دروست بکات و تەکنەلۆژیای خۆمالی لێ دروست بێت پێرۆزە بە کوردیوونی مۆبایلی "LG" نەخشەبێ لە دامەزرێوەکانی تری زانست و تەکنەلۆژیا بەھیبوای ئەوی ئێمەش دەست بەھەلگێرسانی شۆرشی تەکنەلۆژیا و بەکوردیکردنی تەکنەلۆژیا بکەین ھەنگا و بەھەنگاو بەرەو باوەشی زانست و زانیاری برۆین تا کوردستانی لە زانست و تەکنەلۆژیا بونیات بنین □

ئەمکارە زیاتر سیاسییە، واتای ئەمە ئەوھە کە لە رینگە ئەم پڕۆگرامە بەزمانی کوردی گەلی کوردستان دەبەوئ ئەو پەیمانە خۆی بگەنێ واتا پەیمانە بە زانستیون و ناشتی و پەیمانە تێکەڵکردنی زمان و نووسینی کوردی شانەشانی زمان و نووسینی گەلان واتا گرنجی بە کوردیکردنی تەکنەلۆژیا دوو سیمای تاییبەت و دیاری ھەیە یەکەمیان تێکەڵبوونی کورد بە ناو سیستەمی زانست و تەکنەلۆژیا دووھەمیان: سیاسیانە مەسەلەکە و لە پشت بوونی نەتەوھیی چونکە لە رینگە ئەم داخیل بوونە کورد لە لیستی زمانە جیھانیەکان. گەلی کورد پەیمانە نەتەوھیی خۆی دەدات و دەبەسەلمینی کە گەلی کورد وێرێ ھەموو ستەم و داگیرکەرێبەکان دەبەوئ خۆی بگەنێتە ریزی گەلان و رۆشنبیری و کلتوری خۆی بخاتە روو.

ئەمە تەکنەلۆژیا کێرکێ تەواوی ولاتانی دنیایە و اتا ولاتان دەیانەوی لە رینگە داھێنانی تەکنەلۆژیا خۆیان و تواناکیان دەبەخەن، گەلی کوردیش وێرێ ھەموو داگیرکاری و نەھامەتیەکان ئەمە تەکنەلۆژیا بێت لەماوی تێکەڵی دنیای زانست و تەکنەلۆژیا بێت لەماوی رابردوو کۆمپانیای "LG" کە کۆمپانیایەکی دیاری بواری تەکنەلۆژیا بە یارمەتی حکومەتی ھەرێمی کوردستان لە ھەنگاویکی گەورە "LG" زمان و پڕۆگرامی کوردی خستە نیو ھاندا مۆبایلی جووری "LG" دیارە ئەم ھەنگاوە بە ئاراستە دروست ھەنگاوە دەنێ، خۆی پرسیار ئەوھە ئەم ھەنگاوە بە کوردیکردنی پڕۆگرامی مۆبایل گرنجیەکی لەچیدا؟ بێگومان ئەم ھەنگاوە نەخەکی زانست و تەکنەلۆژیا، واتا ئەم دەستپێکە سەرەتاییە بە ئامانجی کوردنەوی دەرگای تەکنەلۆژیا، ئەو دەرگایە دووھەمیان و داگیرکەرە ھەمیشە دژی دەوڵەتەو بۆ کرانەوی بەرووی کۆمەڵگای کوردی، بەکوردیکردنی پڕۆگرام و سیستەمی تەکنەلۆژیا بە ئەمە بەشێکی گەورە زانی سەرەدەمە بۆ خۆی دەلالەتە لە خواستی کورد بۆ چوونە نیو دنیایە کە ئەمە کورد پێوستی زۆری پێ ھەیە پێوستیە کە بۆ ئەوھە لەم رینگە پەیمانە نەتەوھیی و سیاسی خۆمان بگەنێن ھەرۆکو ریزدار کاک "نێچیرقان بارزانی" سەرۆکی حکومەت ئەوھە دووپات کردووە لە مەراسیمی لادانی پەردە لەسەر یەکەم ھاندا مۆبایل بە زمانی کوردی کە

نامۆزگاری سیھەم: تۆ کاتیکی

لە ئامادەیی دەردەچیت خاوەن شەست ھزار دۆلار نیت و ناتوانی سەیارەیک بکری تەلەفۆنی تێدا بێت، کاتیکیکی لە کۆلیژ دەردەچیت ژیان ھەروا ئاسان نییە و دەبێت زۆر ھەولبەدیت و شەوئوخی بکەیت. ئەگەر بریار بەدیت ببیتە خاوەنی ئەو برە پارچەبەیی سەرۆھ ئەو دەبێت لێرێن و ماندوونەناس بیت ئەگەر

توانیت وایت ئەو بێگومان لە کۆتایدا پێی دەگەیت.

نامۆزگاری چوارەم: کاتیکیکی ئەو لە ئامادەیی مامۆستا کاتان ھەمیشە لێتان دەرسیتەو و بە دواداوچون دەکات لەسەر فێبوون و یارمەتیدان کە ئەمەت لاگرانە زۆر جار کاتیکی مامۆستا کە سەرزەنشت دەکات لەسەر فەرمۆش کردنی وانەیک، لە کاتیکی کە دەچیتە ناو ژبانی راستەقینە ئەو ھەرگیزا ھەرگیز بەو شێوھە رەفتار لە گەل ناکرێت و ئەگەر تۆ زۆر بەخت ھەبیت ئەو ژبانی تەنھا یەک بوار دەداتە تۆ، بە پێچەوانە سەردەمی ئامادەیی بە هیچ شێوھە بەزەبی بەدی ناکەیت و خاوەنی کارت ئامادەییە فرسەت بەداتی کاتیکی کە لە کارکتدا بچ ئەمە کەیت نواندووە و بچ بەزیانە دەرتەدەکات.

نامۆزگاری پێنجەم: لەم تەمەنەدا ھەمیشە باوک و دایک لە گەلێتان بۆ فێکردن و یارمەتیدان لە ھەموو بوارەکاندا، بەلام دەبێت ئەو بزانیت ھەموو کەس ھەتا سەر دایک و باوکی بۆ نامتێت بۆیە دەبێت لە ھەلەکانی خۆت فێربیت و تەجروھەیی ژبان زوو فێری خۆ راگریت بکات، ئەگەر نا ژبان لە گەلێتا بە بەزەبی ناییت □

چەند نامۆزگاریەکی بیل گیتس، خاوەنی کۆمپانیای مایکروسۆفت بۆ قوتابیانی ئامادەیی

کەسمان نیە بیل گیتس نەناسیت کە دەوڵەمەندترین کەسی جیھانە و خاوەنی کۆمپانیای زەبەلاحی مایکروسۆفت.

لە ئامادەیی دەرچوونی قوتابیانی ئامادەیی ئەمسال ئامادە بوو، لە گەل پێرۆزایی لە قوتابیانی چەند نامۆزگاریەکی پێشکەش کردن کە جیبی خۆیەتی لێرە بلاوی بکەینەو و ھەموومان سوو لەو پیاوھ سەرکەوتوو و ھەرگیز:

نامۆزگاری یەکم: ژبان دادپەرورە نیە، بۆیە دەبێت راییت لە گەل ئەوھە. واتا ئەو بزانە کە کەس لە ژبانی دەستت بۆ درێژ ناکات و دەبێت خۆت ھەولبەدیت و کاری قورس ئەنجام بەدی تا جیگای خۆت بکەیتەو.

نامۆزگاری دوھەم: جیھان گرنجی نادات بە تۆ کە چیدەکەیت و حەزت لە چیبە و کارت چیبە، بەلکو دەبێت خۆت ھەولبەدیت جیگە خۆت لە جیھاندا بکەیتەو.

گۆگل مۆمی (10) سالیە دادەگیرسینیت

کچ لەو پرویادا بوو ئەو کورە گەنجە زانکۆ بە ناوی لاری لە گەل ھاروی یەکە لە بەکری گرتنی گەراجیک کە مانگانە کە \$150 بوو لەم رۆژدا لە 15 ی 9 ی 1997 دەست بکات بە دروستکردنی گۆگل و ئیستاش دوای دە سال بە ملیۆنان کەس پێوستی بەو سایتە ھەبیتو لە 0.2 ی چرکەیکە کەسیک لە ناو ئەو سایتەدا بێت لە ھەموو جیھاندا. مانای وشە گۆگل مانایەکی ماتماتیکی ھەیە کە بە مانای ژمارە 1 دێت کە 100 سفر لە دوایدا بێت ھەرۆکو چۆن دەبینین کاتیکی گەرانیک دەکەین لە سایتی گۆگل پیتی (O) ژمارە زیاد

کچ لەو پرویادا بوو ئەو کورە گەنجە زانکۆ بە ناوی لاری لە گەل ھاروی یەکە لە بەکری گرتنی گەراجیک کە مانگانە کە \$150 بوو لەم رۆژدا لە 15 ی 9 ی 1997 دەست بکات بە دروستکردنی گۆگل و ئیستاش دوای دە سال بە ملیۆنان کەس پێوستی بەو سایتە ھەبیتو لە 0.2 ی چرکەیکە کەسیک لە ناو ئەو سایتەدا بێت لە ھەموو جیھاندا. مانای وشە گۆگل مانایەکی ماتماتیکی ھەیە کە بە مانای ژمارە 1 دێت کە 100 سفر لە دوایدا بێت ھەرۆکو چۆن دەبینین کاتیکی گەرانیک دەکەین لە سایتی گۆگل پیتی (O) ژمارە زیاد

سەرمايەکە بە ملیۆنان دۆلار بێت. ھەتا ئیستا سایتی گۆگل بە سەرکەوتوو ترین سایتی گەران دێت لە جیھاندا و زۆری بە کارھێنەرانێ ئینتەرنێت ئەو گەرانە بەکار دێن. بە پلە سیھەم دێت لە ریزی سایتە جیھانیەکان لە سایتی ئەلێکسا لە دوای یاھوو و مایکروسۆف □

دوا کلیک

باوکی هیشار

(دوا کلیک) ستونیککی سی فۆر کورد که دوا بهشمانه و حهز دهکەین هه‌ندیک باهەتی هه‌مه جۆری تێدا بلابکەینهوه. له‌وانه شته سه‌یرو سه‌مه‌ره‌کانی ناو جیهانی ئینتەرنێت و کۆمپیوتەر. له‌ داها‌تو زیاتر ئاشنا ده‌بن پێی هه‌ول ده‌ده‌ین ئه‌وه‌ی پێویسته له‌و بواره به‌ ئێوه‌ی ئازیزی بگه‌یه‌نین.

زۆر جار کاتیک ده‌مانه‌وت ئیمه‌یلیک بکه‌ینه‌وه یان بیه‌نه ئه‌ندام له‌ ساینیک هه‌ندیک زانیاری ده‌وت پێی بده‌ین تا‌کو ده‌یه‌نه ئه‌ندام. یه‌کیک له‌و زانیاریانه‌ داوات لێ ده‌کات که ره‌گه‌زی خۆت ده‌ست نیشان بکه‌یت. ئه‌ویش هه‌لبژاردنه له‌ ئێوان ره‌گه‌زی ئێرو می.

ئه‌وه‌ی من ده‌مه‌وت بۆتانی باس بکه‌م و پێشانتانی بده‌م و ئێنه‌ی ساینیکه‌ کاتیک ده‌ته‌وت بیه‌ته ئه‌ندام و یه‌کیک له‌و شتانه‌ی که داوای ئه‌وه‌ت لێ ده‌کات که چ ره‌گه‌زێکت. ئه‌و ساینیکه‌ سی ئیختیاری پێ داوێت ئه‌ویش (ئێرو می و شتیکی تر) ، ئیتر شتیکی ترچیه ئه‌وه‌ خۆتان بریار بده‌ن. (ده‌زانم بیه‌ر له‌ چی ده‌کەنه‌وه به‌لام له‌ بوا‌ری کۆمپیوتەر و ئینتەرنێت له‌ هه‌مه‌و ساینیکان ته‌نها بۆ ئه‌و دوو ره‌گه‌زه‌ دانراوه به‌لام دیاره ئه‌و ساینیکه‌ ده‌یه‌وت شتیکی تازه به‌کار بێنیت و یارمه‌تی ئه‌و براده‌رانه‌ی تر بده‌ت و مافیان پارێزیت

Username:

E-mail:

Password:

Repeat password:

Year of birth:

Gender: Male Female Other

زیاتر له سی میلیارو سیسەد ملیۆن کەس خاوەنی مۆبایلن

هه‌واڵیک له‌ رۆیتەرزوهه بلاو کرایه‌وه که سه‌رژمێری سالی 2007 بۆ به‌کارهێنه‌رانی مۆبایل له‌ جیهاندا گه‌یشته 3.35 ملیار کەس له‌ جیهاندا به‌ مانای نیوه‌ی جیهان خاوه‌نی موبایلن، که به‌ پێی تازه‌ترین ئامار جیهان نزیکه‌ی 6.6 ملیار کەسه.

له‌ گه‌ل ئه‌م ژماره‌ زۆری خاوه‌نی مۆبایلن و به‌کاری ده‌هێنن هێشتا له‌ زۆر وڵاتی جیهان داخوای زۆری له‌ سه‌ره‌وه به‌رده‌وام زۆرت ده‌یه‌ت.

یه‌کیک له‌ تایه‌تمه‌ندیه‌کانی مۆبایل ئه‌وه‌یه که هه‌مه‌و توێژو چینه‌کانی ناو کۆمه‌لگا به‌کاری ده‌هێنن و سو‌دی لێ ده‌یه‌نن. هه‌ره‌مان سه‌رچاوه‌ وتی له‌ یه‌ک خوله‌کدا زیاتر له‌ هه‌زار کەسی نوێ به‌شدار ده‌بن له‌ سه‌رتاسه‌ری جیهاندا.

جون تسیوی که هاوکاره له‌ کۆمپانیای The Mobile world ی به‌ریسانی ده‌لێت له‌ ماوه‌ی 20 سال ئه‌وسا به‌کارهێنه‌رانی مۆبایل

کلاویک بۆ هه‌لگرتنی iPod

iPod یه‌کیکه له‌ نامیره زۆر نوێه‌کانی ئه‌م سه‌رده‌مه که کۆمپانیای به‌ناوبانگ Apple دروستی ده‌کات که تایه‌ته به‌ لێدانی ده‌نگ و فیدیۆ و هه‌لگرتنی ناوینشان و پێشاندانی و ئه‌وه‌ زۆر شتی تر. هه‌روه‌ها ئه‌توانی وه‌کو هاردی دهره‌کی به‌کاری به‌یینی که تازه‌ترین ئای پۆد ئیستا قه‌باره‌کی گه‌یشتۆته 160 گیگا بایت.

بێگومان له‌ گه‌ل ئه‌و ته‌شه‌نه زۆری ئه‌و نامیره له‌سه‌ر ناستی جیهان کردیه‌تی هه‌میشه بیه‌رکراوه‌ته‌وه که داھینانی زیاتری بۆ بکریت له‌کاتی هه‌لگرتن و گوێگرتن لێی.

ساینیکی www.ixoundwear.com هه‌سه‌ستاره به‌ داھینانیکی نوێ که ئه‌ویش دروستکردنی کلاویکه جینگه‌ی دانانی ئای پۆده‌که‌ی هه‌یه‌و نزیکه له‌ گوێ بۆ ئه‌وه‌ی به‌ ناسانی گوێی لێ بگریت و به‌ شێوه‌یه‌کی زۆر رێک و پێک دروستکراوه. ئه‌مه‌ش بوه‌ هۆی ئه‌وه‌ی ژماره‌یه‌کی زۆر له‌و جۆره کلاوانه دروست بکریت و زۆریک له‌وانه‌ی هه‌میشه ئه‌و نامیره‌یان بیه‌ به‌ داھینانی سه‌رکه‌وتو و زۆر باشی داده‌نن

سێ فۆر کورد

هه‌فته‌نامه‌یه‌کی ئه‌هلیه تایه‌ته به‌ بوا‌ری ته‌کنه‌لۆژیای زانیاریه‌کان

خاوه‌نی نیمتیاز: شیخ فاتح ابراهیم

سه‌رنوسه‌ر: هیمن فاتح
 مۆبایل: 07504562693
 ئیمه‌یل: hemn@c4kurd.com

چیکری سه‌رنوسه‌ر: هه‌رده‌وان نه‌قشبندی
 مۆبایل: 07504461340
 ئیمه‌یل: harda@c4kurd.com

به‌ریوه‌به‌ری نویسن: حازم حه‌مه‌د جاف
 مۆبایل: 07504664288
 ئیمه‌یل: hazimjaf@c4kurd.com

ئاگاداری

ئاگاداری ئه‌و نووسه‌ره به‌رێزانه ده‌کەینه‌وه که ده‌یان‌ه‌وێت باه‌ته‌کانیان له‌ (سێ فۆر کورد) بلاو بکریته‌وه، با (هه‌چاوی ئه‌م) خالانه‌ی فواره‌وه بکه‌ن:

- 1- پێویسته باه‌ته‌کان تایه‌ته بن به‌ بوا‌ری کۆمپیوتەر و ئینتەرنێت و ته‌کنه‌لۆژیاری زانیاریه‌کان.
- 2- باه‌ته‌کان به‌ سیسته‌می یونیکۆد نووسراییت باشتره .
- 3- تا بکریت باه‌ته‌کان کورت و پوخت بن و وینه‌یان له‌گه‌لدا بێت.
- 4- ناوی سه‌رچاوه به‌ روونی تێدا نووسراییت.

به‌م ئیمه‌یله ئه‌توانن باه‌ته‌که (هه‌وانه بکه‌ن):
 np@c4kurd.com

گروپا سێ فۆر کورد

وێب هۆستینگ

وێب دیزاین

داتا به‌یس

گرافیک

نێتۆرکینگ

0750 4562693
 0750 4664288
 0750 4461340

info@c4kurdgroup.com

www.c4kurdgroup.com